

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Για το Άγιο Πνεύμα

Βασιλείου του Μεγάλου

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

☼ «# ΕΒΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ».

☼ Όνουφρίου όσιου (δ' αϊ.). Πέτρου του έν Άθω (734).

Για το Άγιο Πνεύμα

Βασιλείου του Μεγάλου

[...]

22. Ας εξετάσουμε τώρα και τι λογής είναι οι κοινές μας έννοιες για το Πνεύμα, που τις συνάξαμε γι' αυτό από τις Γραφές και τις κληρονομήσαμε από την άγραφη παράδοση των πατέρων.

Πρώτα λοιπόν, ποιος είναι που, ακούοντας τις ονομασίες του Πνεύματος, δεν νιώθει τον ψυχικό του κόσμο να υψώνεται και δεν πετά η σκέψη του προς την ανώτατη φύση; Γιατί Πνεύμα Θεού έχει ειπωθεί και «Πνεύμα της αληθείας, που από τον Πατέρα εκπορεύεται» (Ιω. 15, 26), «Πνεύμα ευθές» (Ψαλ. 50, 12), «Πνεύμα ηγεμονικό» (Ψαλμ. 50, 14). «Πνεύμα άγιο» (Ψαλμ. 50, 13) είναι η κύρια και ξεχωριστή του ονομασία, που βέβαια ταιριάζει σαν ονομασία σε κάθε τι το ασώματο και καθαρά άυλο κι αμέριστο. Έτσι κι ο Κύριος, διδάσκοντας τη γυναίκα που θαρρούσε το Θεό προσκυνητό σε κάποιο τόπο, ότι το ασώματο δεν περιέχεται, λέει: «Πνεύμα είναι ο Θεός» (Ιω. 4, 24). Δεν είναι λοιπόν μπορετό, ακούοντας Πνεύμα, να τυπώσει κανείς μέσα στο νου του περιορισμένη φύση, που να υπόκειται σε μετατροπές κι αλλοιώσεις ή να είναι σε όλα όμοια με την κτίση. Αλλά, ανεβάζοντας πολύ ψηλά τους λογισμούς, είναι ανάγκη ν' αντιληφθεί κάποια ουσία νοερή, άπειρη σε δύναμη, απεριόριστη σε μέγεθος, αμέτρητη με χρόνους ή αιώνες, πάμπλουτη σε βίος

Κυριακή της Πεντηκοστής

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Πράξ β' 1-11)

Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες οἱ ἀπόστολοι ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνήλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ἧ ἐγεννήθημεν, Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;

αγαθῶν. Προς αὐτό ἔχουν στραφεῖ ὅλα ὅσα χρειάζονται αγιασμό. Αὐτὸ ποθοῦν ὅλα ὅσα ζουν με ἀρετῇ, σαν να ποτίζονται ἀπὸ τὴν ἀνωθεν πνοή του και να βοηθοῦνται στο δικό τους και φυσικό σκοπό. Τελειοποιεῖ τα ἄλλα, το ἴδιο ὅμως δεν ἔχει καμμιά ἔλλειψη. Δεν εξαρτά ἀπὸ πουθενά τη ζωὴ του, ἀλλὰ το ἴδιο χορηγεῖ ζωή. Δεν μεγαλώνει με προσθήκες, ἀλλὰ εἶναι ἀνέκαθεν ολοκληρωμένο, στον εαυτό του θεμελιωμένο και παντού παρόν. Εἶναι ἡ πηγὴ του αγιασμοῦ, φως νοητό, παρέχοντας μες ἀπὸ τον εαυτό του σε κάθε λογικό ον

Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς

ένα φως σαν άπλετο για την εύρεση της αλήθειας. Απρόσιτο κατά τη φύση. Αντιληπτό εξ αιτίας του ότι είναι αγαθό. Πλημμυρίζει τα πάντα με τη δύναμή του, αλλά μόνο οι άξιοι μετέχουν σ' αυτό. Και δεν μετέχουν κατά το ίδιο μέτρο, αλλά η ενέργειά του μοιράζεται ανάλογα προς την πίστη. Είναι απλό στην ουσία, ποικίλο όμως στις ενέργειες. Ολόκληρο είναι στον καθένα⁽¹⁾ κι ολόκληρο παντού είναι. Μεριάζεται δίχως να παθαίνει τίποτα και μετέχει κανείς σ' αυτό ολότελα. Συμβαίνει όπως με το ηλιοφώς. Η χάρη του φαίνεται να είναι παρούσα μονάχα σ' αυτόν που το απολαμβάνει, όμως συνάμα και πάνω στη γη και τη θάλασσα λάμπει και με τον αέρα είναι ανακατωμένο. Έτσι λοιπόν και το Πνεύμα. Στο καθένα απ' αυτά που το δέχονται σαν να είναι μονάχα παρόν, αδιάκοπα αφήνει τη χάρη του ολόκληρη σε όλα. Όσα μετέχουν σ' αυτό, το απολαμβάνουν όσο τους επιτρέπει η φύση τους κι όχι όσο εκείνο μπορεί.

23. Οικειώση δε του Πνεύματος από την ψυχή δεν είναι η τοπική προσέγγισή του –γιατί, πώς θα μπορούσαμε να πλησιάσουμε σωματικά το ασώματο;– αλλά ο χωρισμός από τα πάθη που, προσθεμένα στην ψυχή σαν συνέπειες της αγάπης προς τη σάρκα, την αποξένωσαν από την οικειότητα του Θεού. Ποιος λοιπόν είναι ο μοναδικός τρόπος για να πλησιάσει κανείς τον Παράκλητο; Αφού καθαρθεί από την αισχρότητα που ντύθηκε με την κακία και ξαναγυρίσει στο φυσικό κάλλος κι αποδώσει σαν σε εικόνα βασιλική την αρχαία μορφή μες από την κάθαρσή της. Κι εκείνος, σαν ήλιος, αφού παραλάβει καθαρισμένο μάτι, θα σου δείξει στον εαυτό του

(¹) Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο άνθρωπος μετέχει στην ουσία, στη φύση του Θεού. Έχει το άγιο Πνεύμα καθόσον μετέχει στις ενέργειές του.

την εικόνα του αοράτου. Κι έτσι, στο μακάριο θέαμα της εικόνας, θα δεις την ανείπωτη ομορφιά του αρχετύπου. Χάρη στο Πνεύμα, οι καρδιές φτερώνονται, χειραγωγούνται οι αδύναμοι, φθάνουν στον τελικό τους σκοπό όσοι προκόβουν. Αυτό, φωτίζοντας τους καθαρισμένους από κάθε κηλίδα, τους κάνει πνευματικούς, χάρη στην κοινωνία τους μαζί του. Κι όπως τα λαμπερά και διάφανα σώματα, σαν πέσει πάνω τους κάποια αχτίνα, γίνονται και τα ίδια περίλαμπρα και πηγάζουν από τον εαυτό τους άλλη φωταύγεια, έτσι κι οι πνευματοφόρες ψυχές. Αφού φωτισθούν από το Πνεύμα, γίνονται κι οι ίδιες πνευματικές και σ' άλλους τη χάρη αχτινοβολούν. Από εδώ προέρχεται η πρόγνωση των όσων μέλλουν να συμβούν, η κατανόηση των μυστηρίων, η αντίληψη των απόκρυφων, τα μοιράσματα των χαρισμάτων, η ουράνια ζωή, η συγκαταρίθμηση με τους αγγέλους, η ανεξάντλητη ευφροσύνη, η διαμονή μαζί με το Θεό, η ομοίωση με το Θεό και το ακρότατο από τα ποθητά, το να γίνει κανείς θεός.

Αυτές λοιπόν είναι οι έννοιες μας για το Άγιο Πνεύμα, που διδαχθήκαμε από τα ίδια τα λόγια του Πνεύματος να πιστεύουμε σχετικά με τη μεγαλωσύνη του και την αξία του και τα ενεργήματά του, λίγες ανάμεσα στις πολλές που θα παραθέταμε.

(Πηγή: Επιστολές και άλλα κείμενα, Μ. Βασιλείου, Εισαγωγή: Στυλ. Παπαδόπουλος, Απόδοση: Β. Μουστάκης, έκδ. Απ. Δ.)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Δευτέρα 13 Ιουνίου, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

Τετάρτη 15 Ιουνίου, Άγ. Ελευθέριος Κοιμητηρίου 7:00 π.μ.

Σάββατο 18 Ιουνίου, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΡΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040,

e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κυριακή της Πεντηκοστής